

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

№ 14

Олы Шурняк авылы

22 декабрь 2025 ел

Башкарма комитет карарына үзгәрешләр кертү турында
Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл
жирлегенең «2018-2027 елларга Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл
жирлеге территориясендә жирләрден файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль
программаны раслау турында» 2018 елның 18 маендагы 7 номерлы

Бу нигездә Россия Федерациясә Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле
үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 6 октябрэндәге 131-
ФЗ номерлы Федераль закон белән Олы Шүрнәк авыл жирлеге башкарма комитеты
Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл
жирлеге Башкарма комитетының «2018-2027 елларга Алабуга муниципаль районы Олы
Шүрнәк авыл жирлеге территориясендә жирләрден файдалану һәм аларны саклау
буенча муниципаль программаны раслау турында» 2018 елның 18 маендагы 7 номерлы
карарына түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1.1. Карар исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Алабуга муниципаль районының Олы Шүрнәк авыл жирлеге территориясендә
2018-2028 елларга жирләрден файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль
программаны раслау турында».

1.2. 2018-2028 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының
Олы Шүрнәк авыл жирлеге территориясендә жирләрден файдалану һәм саклау
программасының муниципаль программасын кушымтада бирелә торган яңа редакциядә
1 нче кушымта нигезендә расларга.

2. Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (Э.и. Садыкова)
2018-2028 елларга Алабуга муниципаль районының Олы Шүрнәк авыл жирлеге
территориясендә жирләрден файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль
программа чараларын агымдагы финанслау исәбенә башкару өчен бюджет
ассигнованиеләрен карауны тәкъдим итәргә.

3. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Карарга 1 нче кушымта
Олы Шүрнәк Башкарма комитеты
авыл жирлеге
22 декабрь 2025 ел № 14

**Муниципаль программа
Алабуга муниципаль районының Олы Шүрнәк авыл
жирлеге территориясендәге жирләрдән файдалану һәм
аларны саклау буенча
2018-2028 елларга**

2025

ПАСПОРТ

муниципаль программаның файдалану буенча 2018-2028 елларга Алабуга
муниципаль районының Олы Шүрнәк авыл җирлегенә территориясендә җирләрне
саклау һәм саклау

Программа Исеме	Алабуга муниципаль районының Олы Шүрнәк авыл җирлегенә территориясендә 2018-2028 елларга җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа
Программаны эшләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең Жир кодексы
Программаның заказчылары	Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл җирлегенә башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл җирлегенә башкарма комитеты
Программаны Башкаручылар	Алабуга муниципаль районы Олы Шүрнәк авыл җирлегенә башкарма комитеты
Программаның максатлары һәм бурычлары	Программаның максатлары булып җирләрне һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны, җиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук җирләрдән рациональ файдалануны тәмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм җирләрне яхшырту тора. Программаның Бурычлары: - житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү; - җирләрдән файдалануның һәм аларны саклауның нәтижелелеген арттыру; - җирләрдән нәтиҗәле файдалануны һәм аларны саклауны тәмин итү; - яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу, - җирләргә инвентаризация үткөрү
Программаны гамәлгә ашыру срогы	2018-2028 еллар
Финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	Программаны финанслау күләме - 131,5 мең сум, шул исәптән 2018 ел-җирле бюджет акчалары исәбеннән-10,7 мең сум. 2019 ел-җирле бюджет акчалары исәбеннән-12,0 мең сум. 2020 ел-җирле бюджет акчалары исәбеннән-10,9 мең сум. 2021 ел-җирле бюджет акчалары исәбеннән - 11,4 мең сум. 2022 ел-җирле бюджет акчалары исәбеннән - 12,0 мең сум. 2023 ел-җирле бюджет акчалары исәбеннән - 12,2 мең сум. 2024 ел-җирле бюджет акчалары исәбеннән - 13,1 мең сум. 2025 ел-җирле бюджет акчалары исәбеннән - 13,2 мең сум. 2026 ел-җирле бюджет акчалары исәбеннән-12,0 мең сум 2027 ел-җирле бюджет акчалары исәбеннән-12,0 мең сум 2028 ел-җирле бюджет акчалары исәбеннән-12,0 мең сум
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтиҗәләре һәм	Жирдән файдалануны тәртипкә китерү, җирләрдән нәтиҗәле файдалану һәм саклау, бозылган җирләрне торгызу һәм халыкның экологик иминлеген һәм аларның яшәү сыйфатын арттыру

нәтижелелек курсәткечләр	
Программаның үтәлешен тикшереп торуну оештыру	Программаны гамәлгә ашыруны Алабуга муниципаль районының Олы Шүрнәк авыл җирлегә башкарма комитеты тикшереп тора.

1. Агымдагы торышка Характеристика һәм тиешле өлкәдәге төп проблемалар муниципаль программаны гамәлгә ашыру

Жир - әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аннан файдалану башка барлык табигый объектлар: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыklarының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирдән файдаланмыйча һәм аны сакламыйча башка табигый ресурсларыннан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасызлык кичекмәстән яисә якин киләчәктә әйләнә - тирә мохиткә зыян китерәчәк, жирнең өске катламы-туфракның җимерелүенә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китереп калмыйча, бөтен табигый комплексның экологик начараюы белән бергә бара чак.

2018-2028 елларга Алабуга муниципаль районының Олы Шүрнәк авыл җирлегә территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа (алга таба – Программа) жир ресурсларыннан нәтиҗәле һәм рациональ файдалану һәм икътисадны ныгыту мәнфәгатьләрендә идарә итү дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәмин итә торган жирләрдән файдалану һәм саклауның уңайлы шартларын тудыруга юнәлдерелгән.

Жир фондының шактый күләмнән төрле максатларда файдалану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык звеноларының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли. Табигый бөтенлек барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәҗәсенең бозу, Урман, Хайваннар дөньясы, жир булсынмы, дисбаланска һәм экосистеманың бөтенлеген бозуга китерә.

Жирдән рациональ файдаланмау, аңа кулланучылык һәм хужасызлык мөнәсәбәте аның башкарган функцияләрен бозуга, табигый үзлекләрен киметүгә китерә.

Жирләргә саклау жирдән рациональ файдалану тәмин ителгәндә генә нәтиҗәле була ала.

Олы Шүрнәк авыл җирлегенең тотрыклы социаль-иқтисади үсеш һәм анда яшәүчеләрнең экологик имин тормыш эшчәнлегенә проблемалары хәзерге вакытта жирләргә саклау һәм файдалану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл җирлегендә жирләргә саклау һәм файдалануның жирле проблемаларын мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, тулы, комплекслы һәм акыллы рәвештә, хәзерге вакытта яшәүче кешеләр мәнфәгатьләрендә генә түгел, киләчәк буыннар мәнфәгатьләрендә дә.

Жирләргә экологик торышы уртача яхшы, ләкин стихияле санкцияләnmәгән чүплекләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары

Жирлек территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары түбәндәгеләрдән гыйбарәт: Олы Шүрнәк авыл жирлегә башкарма комитеты эшчәнлегенә законлылыгы һәм ачыклыгы, хисаплылык һәм контрольдә тоту, нәтижелелек.

Муниципаль программаның максатлары булып жирләргә һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны, жиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук жирләрдән рациональ файдалануны тәмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм жирләргә яхшырту тора.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү;
- жирләрдән файдалануның һәм аларны саклауның нәтижелеләген арттыру, жирләрдән рациональ файдалануны һәм аларны саклауны оештыруны тәмин итү;
- яшел үсентеләргә саклау һәм торгызу;
- жирләргә инвентаризация үткөрү.

Жирләргә Инвентаризация жирләргә деградациясен, пычрануын, чүпләнүен, бозылуын, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, файдаланылмый торган, рациональ файдаланылмый торган яисә максатчан билгеләнеше буенча һәм файдалануга рөхсәт ителмәгән жир кишәрлекләрен, жирләргә башка характеристикаларын ачыклау өчен үткәрелә.

3. Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре һәм программаның нәтижелелек күрсәткечләре

Әлеге программаны гамәлгә ашыру жирдән файдалануны тәртипкә китерергә, әйләнешкә яңа жир кишәрлекләрен җәлеп итәргә, авыл жирлегенә инвестицияләр җәлеп итүчәнлеген арттырырга, икътисадны үстерергә, жирләрдән нәтижелерәк файдаланырга һәм аларны сакларга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә:

- 1) торак пунктларны төзекләндерү;
- 2) жирләргә сыйфат характеристикаларын яхшырту;
- 3) жирләрдән нәтижелә файдалану.

4. Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Программаны гамәлгә ашыру вакыты - 2018-2028 еллар.

5. Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Муниципаль программа кысаларында чаралар планлаштырылган, территориядә жирләрне саклауның һәм алардан
файдалануның нәтижелелеген арттыруга Алабуга муниципаль районының Олы Шүрнәк авыл жирлеге.

1 нче Таблица

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

Максат исеме	Мәсьәл ә исеме	Төп чараларны ң исеме	Башкар учы	Төп чара лар ны үтәү срок лар ы	Ахыр гы нәтиж әләрн е бәялә ү индик аторл ары, үлчәү берәм леклә ре	Индикаторларның кыйммәтләре												Чараны гамәлгә ашыруның турыдан-туры нәтижәсе														
						20 18	20 19	202 0	202 1	202 2	20 23	202 4	20 25	20 26	20 27	20 28	201 8	2019	202 0	202 1	2022	2023	2024	2025	2026	202 7	2028					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29				
1.Жирләрне һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны, жиргә һәм туфракка башка тискәре	1.1: жирләрден файдалануның һәм аларны саклауның нәтижелелеген арттыру, жирләрден рациональ файдалануның һәм аларны	1.1.1. туфракның уңдырышлылыгын саклау һәм арттыру, жирләрне чүп үләннәр, куаклар һәм вак урманнардан саклау, жирләрнең торышын начарайтуның башка төрләре (фитоконтроль роль үткәру)	Олы Шүрнәк авыл жирлегене башкарма комитеты	2018-2028	Әйе/Юк	Һәм	Һәм	Һәм	Һәм	Һәм	Һәм	Һәм	Һәм	Һәм	Һәм	Һәм	10,7	12,0	10,9	11,4	12,0	12,2	13,1	13,2	12,0	12,0	12,0	жирләрдән экологик системаларны саклауны, жирнең хужалык һәм эшчәнлекнең башка төрләрен гамәлгә ашыру чарасы, нигезе булу сәләтен тәмин итә торган ысуллар белән файдалану				

[illegible]

[illegible]

6. Муниципаль Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру жирле бюджет хисабына карала.

2018-2028 елларга муниципаль программаның бюджет ассигнованиеләренен гомуми күләме жирле бюджет акчаларыннан 129,2 мең сум тәшкил итә.

Финанс ресурсларына ихтыяж Алабуга муниципаль районының Олы Шүрнәк авыл жирлегә жирле үзидарә органнарының индекс-дефляторларны исәпкә алып, шундый ук эш төрләре нигезендә әзерләнгән тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә.

2 нче Таблица.

Гамәлгә ашыру еллары	Финанслау күләме, мең сум				
	нибары	финанслау чыганаclarы киселешендә			
		федераль бюджет	республика бюджеты	жирле бюджет	бюджеттан тыш чыганаclar
Муниципаль программаның төп чаралары					
2018	10,7	0,0	0,0	10,7	0,0
2019	12,0	0,0	0,0	12,0	0,0
2020	10,9	0,0	0,0	10,9	0,0
2021	11,4	0,0	0,0	11,4	0,0
2022	12,0	0,0	0,0	12,0	0,0
2023	12,2	0,0	0,0	12,2	0,0
2024	13,1	0,0	0,0	13,1	0,0
2025	13,2	0,0	0,0	13,2	0,0
2026	12,0	0,0	0,0	12,0	0,0
2027	12,0	0,0	0,0	12,0	0,0
2028	12,0	0,0	0,0	12,0	0,0
Муниципаль программа буенча барысы	131,5	0,0	0,0	131,5	0,0

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышында чаралар һәм аларны финанслау күләмнәре, Алабуга муниципаль районының Олы Шүрнәк авыл жирлегә бюджеты акчаларының мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.

7. Программаның үтәлешен тикшереп торуны оештыру

Программаны гамәлгә ашыру барышына Контроль Алабуга муниципаль районының Олы Шүрнәк авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан башкарыла.

Программаны гамәлгә ашыру турында хисап мәгълүматлары жирлек башкарма комитеты тарафыннан хисап чорыннан соң килә торган айның 25 числосына кадәр квартал саен Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетына һәм Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына 1 нче кушымта нигезендә тапшырыла.

